

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsätt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsätt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

6

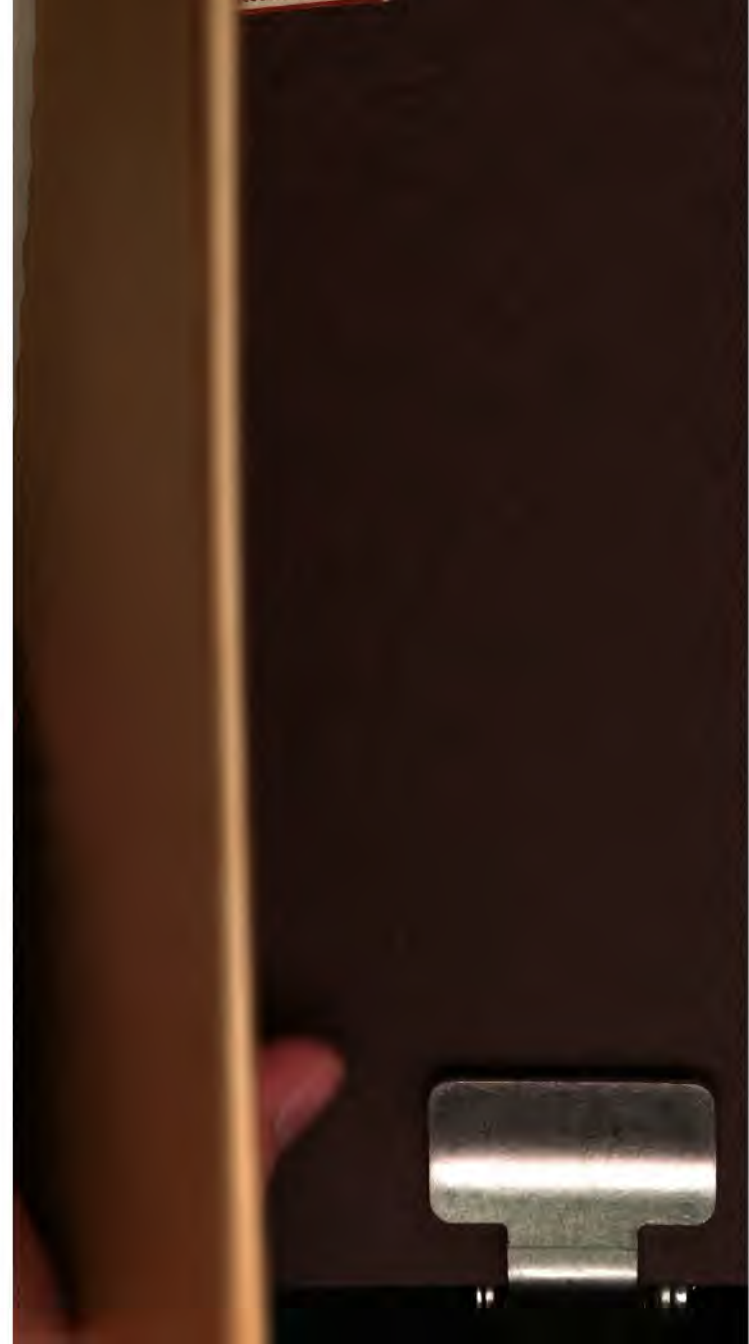
NRLF

70 094

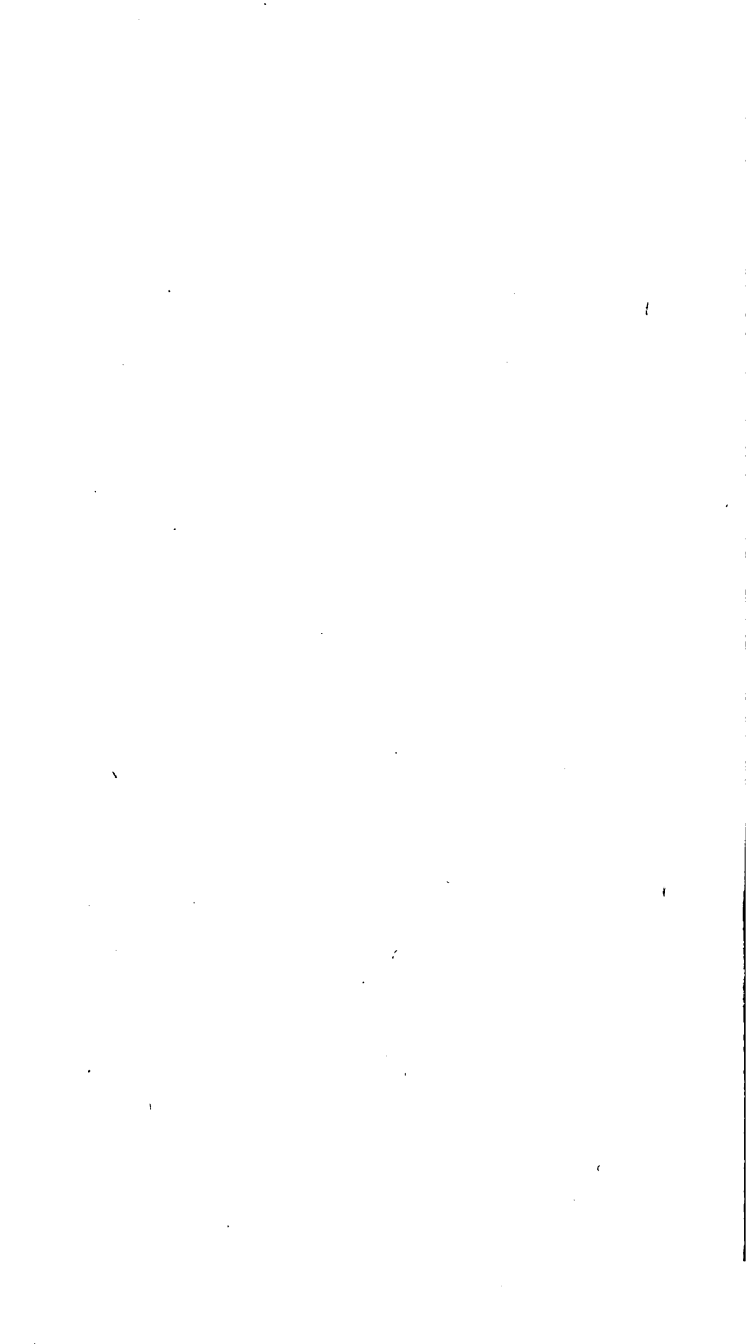
TO
LIBRARY OF
UNIVERSITY
CALIFORNIA
DIS
GH

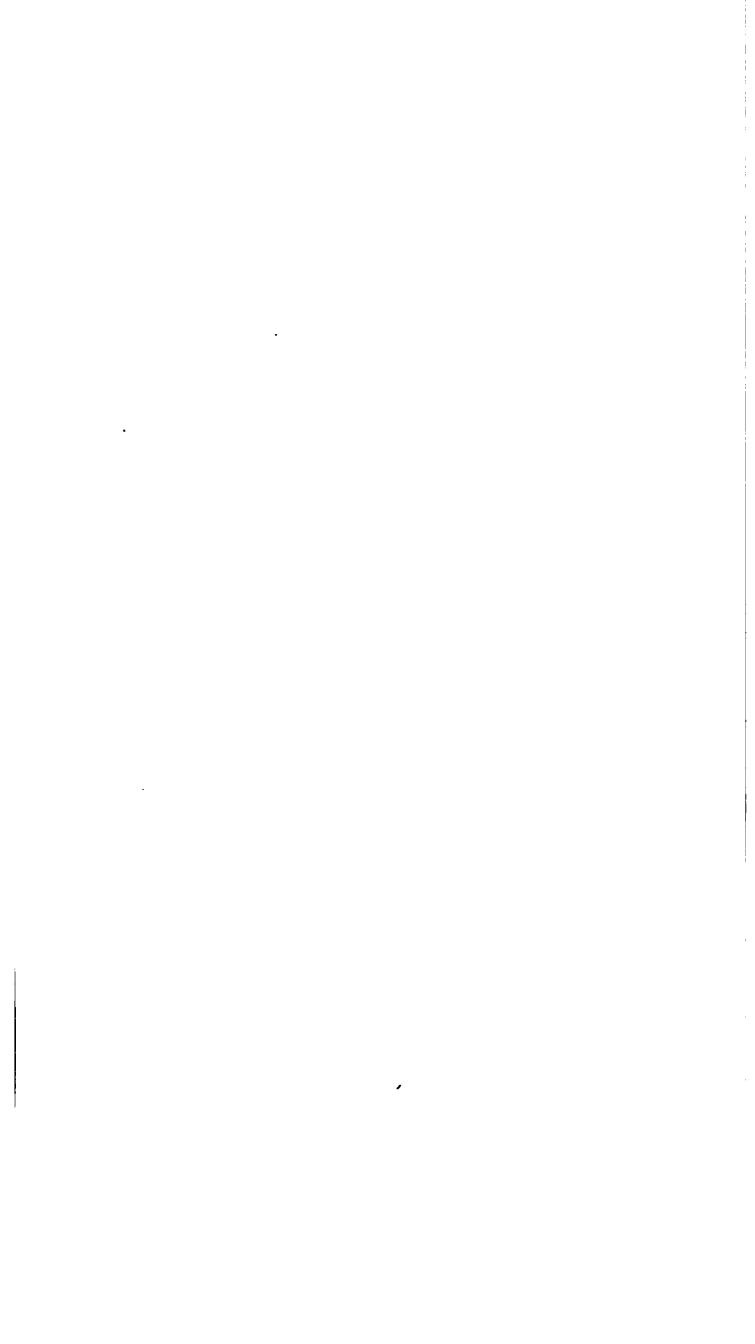

TO
LIBRARY OF
UNIVERSITY
CALIFORNIA

DISKA BOKHANDELN
GH MR. OLOF HIRSCH

ROSA OCH ROSITA

LUSTSPEL I TVÅ AKTER

FRI BEARBETNING FRÅN DANSKAN

AV

F. HEDBERG

TREDJE UPPLAGAN

STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Pris 50 öre.

ROSA OCH ROSITA

LUSTSPEL I TVÅ AKTER

FRI BEARBETNING FRÅN DANSKAN

AV

F. HEDBERG

TREDJE UPPLAGAN

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FORLAG

PERSONER.

STÅL, grosshandlare.

FRU STÅL.

EMIL, deras son.

LUDVIG, hans kusin.

ROSA.

ROSITA.

ANDERS, dräng hos grosshandlaren.

Handlingen föregår i första akten hos grosshandlaren
Stockholm, i den andra på ett sommarnöje vid Saltsjö.

Copyright. Albert Bonnier 1913.

STOCKHOLM

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1913

PT8121
A4R6
1913

Första akten.

En sal hos grosshandlaren.

Första scenen.

EMIL. LUDVIG.

Emil knyter sin halsduk framför en spegel; Ludvig sitter med en anteckningsbok, uti vilken han upptecknar tal, medan han räknar halvhögt.

EMIL. Här är då ett fasligt stoj och spring i dag; jag kan knappt få vara i fred så mycket att jag hinner knyta min halsduk ordentligt! — Se bara för ro skull, Ludvig, hur den sitter!... Seså! vad är nu det där för slag? Skall du taga dig extra arbete på en dag, då vi kanske kunna vänta hit två vackra kusiner?

LUDVIG. Stör mig inte, Emil! Du vet själv hur mycket räkenskaper som måste avslutas och hur bråttom det är på kontoret just nu! (*Fortsätter att räkna.*)

EMIL. Ja, gudbevars, nog vet jag det; men du kan ändå inte tro vad du retar mig med din odrägliga flit! Så länge pappa ser dig oupphörligt hänga näsan över böcker och räkningar, så vill han naturligtvis att jag skall göra detsamma. Han vill att jag skall arbeta i kapp med dig, men det vill däremot inte jag! Du måste bestämt kommit till världen med Forsells aritmetik om halsen.

LUDVIG. Det är väl möjligt — men själv har jag aldrig för egen del haft något att räkna, det vet jag!

EMIL. Skryt du med din fattigdom så mycket du behagar... du skall få se att du dör ändå mycket rikare än jag!

M707382

Andra scenen.

DE FÖRRA. STÅL. FRU STÅL. ANDERS.

Stål bär en cigarrlåda, frun en blomstervas; efter kommer Anders och en annan karl, bärande en toalettspiegel, statyetter, o. s. v.

EMIL. Vad ser jag? Hjälper pappa själv till med flyttningen?

STÅL. Det är bara den här cigarrlådan... den skall upp på Isabellas rum.

EMIL. Röker hon då?

STÅL. Hon är ju från Spanien, och där lär finnas kvinnfolk, som aldrig nånsin ha cigarren ur munnen.

FRUN. Det vore annars väl för mina vita överdrag, om Isabella inte hörde till den sorten!

ANDERS (*till Emil*). Nu går jag opp med vad jag har! Men tror inte unga herrn att jag kanske borde hjälpa grosshandlaren med cigarrerna?

EMIL (*leende*). Ånej, låt bli det, kära Anders! Pappa har nog reda på hur många som finnas i lådan!

ANDERS. Å! unga herrn är då för svår att alltid begripa vad en menar också! (*Går tillika med den andra karlen.*)

FRUN. Gud ske lov! nu kan jag säga att det ser riktigt fint ut däroppe. Om också Isabella är så bortskämd som en prinsessa, så hoppas jag att hon skall bli nöjd med sina rum. Om hon nu bara kom i dag, för blommornas skull... fast jag tror väl ändå att buketten skall stå sig till i morgon. Ser du, Emil! är den inte vacker?

EMIL (*tar hastigt ett par blommor och fäster i knapphållet*). Jo, alldeles för vacker, för att stå och vänta på min spanska kusins ankomst!

FRUN (*sysslar med buketten*). Emil då! du är den värsta vildbasare jag vet! Du gör inte annat än förargelse!

STÅL. Ja, vad är det jag säger! Nej! se bara på Ludvig! Det är annat till pojke, det. Vilken järnflit! Det riktigt värmer upp mig ända in i själen, att se

en ung människa sitta så där och räkna och räkna och bara räkna!

LUDVIG (*slår igen boken och går fram*). Skryt inte av min flit, kära farbror! Nu är det slut med den.

FRUN. Och i alla fall har Emil också sina goda sidor, det skall Gud veta!

STÅL. Ja, bevars, det har han! Men vore de båda gökarna främmande för mig, och kommo för att söka plats på mitt kontor, så sade jag: »Jag skall an hålla att få ta Ludvig» . . . Han skulle genast få plats, och det med en anständig lön ändå!

EMIL. Nä, och vad skulle pappa göra med mig?

STÅL. Dig, din latmask! . . . Jo, till dig skulle jag säga: »Min unge herre! Ni har på fädernet ärvt utmärkta anlag för handeln, det kan jag inte förneka, men ni har därjämte en oförlätlig fallenhet att slå dank! Gå hem igen, bliv en sådan karl som er insiktsfulle och ordentlige herr far, och kom sedan tillbaka, så skall jag se till vad som kan göras!»

EMIL. Där hör du, mamma! hur pass mycket man sätter värde på mig!

FRUN. Jaha, men din far har verkligen rätt . . . Du får lov att vara mera arbetsam, kära min Emil! Kom nu och hjälp mig att bära blomstervasen.

EMIL. Ja . . . men vore det inte mera skäl att sätta upp den i Marias rum?

FRUN. Vad tänker du på? På vindsammaren? Så dyra blommor?

LUDVIG. Vindsammaren? . . . Hör nu, farbror! . . . skall Maria, det stackars barnet, bo däruppe?

FRUN. Ja, var inte det en faslig olycka! När man är sjutton år, ska jag säga Ludvig, så kan man minsann sova var som helst!

EMIL. Det vill säga att Isabella är bortåt fyrtitalet, efter hon skall ha hela första våningen för sin räkning!

FRUN. Du pratar! (*Till Stål.*) Hör du, min gubbe, tala om en gång till för Emil, hur det egentligen förhåller sig med de båda unga flickorna! Han tycks omöjligt inte kunna förstå deras ömsesidiga ställning.

STÅL. Jaha, hör på noga då och du med, Ludvig! ... Du hör ju också till familjen! ... För en tjugu år sedan kom här ett par spanska köpmän, bröderna Diaz, hit upp till Stockholm. Det var inte i affärer ... nej! de hade kommit två man högt, bara för att resa en gravvård över deras far, som hade legat mycket lugn i Uppsala kyrkogård ända sedan 1808 ... Jag kallade hela resan en galenskap, men mina två systrar, de funno den vacker och rörande, och innan jag visste ett ord om saken, voro flickorna förlovade med de båda tokiga spanjorerna. Jag kan för resten inte begripa vad de sågo på dem, för de voro ett par små puttifnaskar emot mig, som då var en ganska anseelig person, fast jag sedan krympt ihop litet ... och jag kunde då mycket makligt ha gått upp på börsen med en sväger i vardera rockfickan, och hållit mig lika rak för det ... inte sant, Jeannette lilla?

FRUN. Åjo, men du var också fasligt stel, så att dansa med dig, det var en riktig olycka! Den ene Diaz däremot ... hur han förde ... ack! det glömmer jag aldrig!

STÅL. Ja ... jaha ... det var då egentligen inte det jag ville veta! ... Var slutade jag nu? Jo! någon stor rikedom fingo mina systrar just inte när partierna uppgjordes, men efter ett par år förändrades saken betydligt! Den yngre Diaz, Isabellas far, slog sig för någon tid ned i Barcelona och blev, men först såsom änklings, en mycket rik man, medan hans bror däremot dog helt och hållet obemedlad. Min stackars syster överlevde honom blott en kort tid, och den lilla Maria upptogs som eget barn i sin rike farbrors hus. Men för omkring ett halvt år sedan dog också han. Båda de unga flickorna äro således nu fader- och moderlösa. Däruti likna de varandra visserligen, men vad som åtskiljer dem, är att Isabella har en halv miljon och Maria inte ett öre, och ni måste väl medge att det är en betydlig åtskillnad? Hå?

FRUN. Och därför, Emil lilla, kan du väl förstå vad jag funderat ut? Pappa är Isabellas förmyndare,

flickan skall bo här i huset, och det är ditt eget fel om inte du, som är en av de vackraste unga karlar i Stockholm...

EMIL (*leende*). Jo! det har du rätt i, mamma! Men tänk dig bara, så förargligt! När min kusin och jag ä' ute och gå tillsammans, så säga de unga flickorna precis detsamma med ögonen som pappa nyss sade med munnen: »Jag skall anhålla att få ta Ludvig!» —

FRUN. Ludvig? Du pratar!

LUDVIG. Bry er inte om Emils prat, tant! Ni vet ju att han alltid bara gör spektakel!

FRUN. Men Isabellas ankomst är minsann ingenting att gyckla med, eller hur, Stål? Vi måste komma ihåg att hon är rik och enda barnet, och naturligtvis van vid att må gott och få göra allt vad hon vill! Och därför måste vi allesammans vara vänliga och uppmärksamma emot henne, men du isynnerhet, Emil!

EMIL. Men hurudan skall jag då vara emot Maria?

FRUN. Ah! bry dig inte om Maria, henne drar jag försorg om! Hon skall arbeta och göra nytta för sig i huset, och vill hon sköta sina sysslor väl, så kan hon ha det mycket bra här, i skötet av sin familj... Seså, kom nul Nej! jag tar hellre vasen själv, Emil. Du ser alldeles ut som om du skulle ha lust att gå vilse med den upp på vinden i stället! (*Stål och frun gå.*)

Tredje scenen.

EMIL och LUDVIG stå några ögonblick som försänkta i djupa tankar.

EMIL (*plötsligt uppfarande*). Det är förskräckligt att ingenting annat än penningen har värde för gammalt folk — som ändå minst förstår att njuta därav... Na, vad säger du om allt det här?

LUDVIG. Den arma Maria, hon kommer från sitt varma, solljusa hem och skall inspärras på en mörk vindskammare!

EMIL. Hon, som är van vid söderns lätta och

sorglösa liv, skall tvingas att arbeta för sitt bröd. Det är ju upprörande! Men inte sant, Ludvig, hon skall inte sakna beskyddare? Vi två ska uppträda som hennes hjältar, vi ska omhulda henne på bästa sätt!

LUDVIG. Ja, gärna. Ack, vad medlidandet är för en mäktig förespråkare! Vet du vad? Jag tycker redan att jag älskar henne!

EMIL. Nå, än jag då! Jag känner helt tydligt att jag vill gifta mig med henne! Jaja, det vill säga, jag väntar väl i alla fall tills jag har sett henne! Men först och främst ska vi nu försöka att i all tysthet putsa upp hennes kammare! Jag tror ej att det skall bli så svårt, ty mutter sätter aldrig sin fot dit opp... Vad tycks! Jag har inte en gång själv sett det där kyffet. Har du?

LUDVIG. Åjo! jag har haft nöjet att stöta huvudet i taket däuppe!

EMIL. Taket kunna vi beklagligen inte lyfta, men jag hoppas att Maria är litet mindre än du. Spanska fruntimmer bruka ju vara små? Vad är det annars som fattas?

LUDVIG. Panelningen är sönder, och tapeterna...

EMIL. Å, bagatell, det skyler man med några lager- och orangeträd som jag lätt kan skaffa från Trädgårdsföreningen. Det är väl sant att bladen äro tunnare, än hon är van att se dem hemma, men när man i alla fall gör sig grön, så får hon hålla till godo med vad huset förmår!

LUDVIG. Jag skaffar henne en spansk gitarr... hos Hirschen vid Nygatan vet jag att det finns en sådan som är äkta!

EMIL. Några cigarrer ä' väl inte...

LUDVIG (*skakar på huvudet*). Nej.

EMIL. Du har rätt! Men det faller mig något in! I mitt rum har jag något som är bättre! Vänta litet! (*Skyndar in i ett av sidorummen och kommer ut med en liten tavla.*) Se hit, vad tycker du om den här? Kan du se vad det är?

LUDVIG (*ser på tavlan*). Ja, det är fasligt fult!

EMIL. Prata du! . . . det är ett spanskt landskap, du! fullt med sand och sol som ett spanskt landskap skall vara. Gå nu in du också, och se efter om du inte kan träffa på något i mitt rum! Jag ger dig fria händer att plundra det på allt vad du behagar. (*Ludvig går; Emil ser på tavlan.*) Där går en liten vacker donna med sin mantilja över huvudet och solfjädern i handen. När jag håller tavlan så här, så förefaller det mig som om hon smålog åt mig! Ack ja! de Spaniens sköna döttrar! (*Med en suck.*) Vad jag längtar efter min kusin Maria!

LUDVIG (*kommer ut, bärande en golvmatta*). Se här mitt byte!

EMIL (*leende*). Vad tusan är det som du kommer släpande med?

LUDVIG. Jo, jag kom ihåg att golvet däruppe är utnött och fullt med kvistar . . . och jag gissar att du kan undvara mattan?

EMIL. Om jag kan? Det var en präktig idé, min praktiske kusin! Nu må Isabella gärna bo i första våningen i all sin härlighet. Marias kammare blir inte så stor, men den blir i stället komfortabel, och det har hon att tacka oss för! Kom, Ludvig! nu börja vi flyttningen! Men försiktigt när vi gå förbi första våningen, ty om mina föräldrar anade något, så fick kanske vår skyddsling betala kalaset! (*De hava under tiden rullat ihop mattan; Emil bär tavlan och Ludvig tager mattan på axeln.*) Det är rätt! Axel gevär! som det heter på militärspråket. Helt om! nu ska vi upp och sörja för inkvarteringen i vindskammaren! (*I det de skynda mot fonddörren, öppnas den och herr och fru Stål inträda.*)

Fjärde scenen.

DE FÖRRA. STÅL. FRUN.

FRUN. Vad vill det säga? Vart ska ni ta vägen? och vad har ni där?

EMIL (*gömmar tavlan bakom ryggen, medan Ludvig*

låter mattan halka ned bakom sig). Jo, mamma... det är något som du inte får sel

FRUN. Min son! Tycker du det passar sig att ha hemligheter för sin mor i hennes eget hus!

EMIL (*visar tavlan*). Kära mamma, det är ju bara det där lilla landskapet, som hängde inne i mitt rum.

STÅL. Och varför har du tagit ned det, om jag får fråga? Emil! du vill väl aldrig förstöra tavlan heller?

EMIL. Hur kan pappa tro det! Stycket föreställer ju ett spanskt landskap, och jag tyckte det skulle passa så bra att hänga upp det i min kusins rum!

FRUN. Är det verkligen sant, Emil?

EMIL. Ja, på min heder! Jag ville helst ha dolt det för er, men när ni går mig så hårt på livet så...

FRUN. Gott! du skall få din vilja fram, min gosse! (*Ringer.*) Och din kusin skall nog få veta att det är dig som hon har att tacka för den uppmärksamheten!

Femte scenen.

DE FÖRRA. ANDERS.

FRUN. Den här tavlan skall genast bäras opp i mamsell Isabellas kabinett!

STÅL. Tror du att den var ämnad åt Isabella? Så förstod jag det inte!

FRUN. Jaja, men så förstod jag det!

EMIL (*till Ludvig*). Seså där ja! Mig knep tullbevakningen! Försök du, att åtminstone lurendreja bort mattan.

FRUN (*till Ludvig, som ämnar smyga sig bort*). Ludvig, dröj litet! Jag har ett par ord att säga dig.

LUDVIG. Jag kommer strax igen, tant lilla!

STÅL. Nej, hör nu, stopp litet! Vad är det du tar med dig!

LUDVIG. Å...det är ingenting...farbror!

STÅL (*fattar tag i ett hörn av mattan och drar så att den rullar upp*). Vasa? Är det där ingenting? Det är ju en av mina brüsselmattor?...Vad är

det där för upptåg? Jag tror, förbanna mig, att poj-karna tänka flytta ur huset och sätta bo på egen hand!

FRUN. Seså, säg du rent ut, Ludvig! Det var din mening att mattan skulle gå samma väg som tavlan?

LUDVIG. Nej, tant...det var inte meningen... jag tog mattan därför att...

EMIL. Ja, därför att han såg en mal flyga upp ifrån den! Jag skulle tro att det liknar just Ludvig!

STÅL. Ja visst, han är en sällsynt ung man! Och nu tänkte han sig bestämt ut i köket för att få den piskad!

LUDVIG. Ja just så, farbror! Och det är väl bäst att genast...

FRUN. Nej, Ludvig lilla, det kan Anders göra! Seså, Anders! tag mattan ifrån unga herrn! Den skall piskas och borstas duktigt, och sedan inströs med kamfer. När det är gjort, så säg mig till, och jag skall själv förvara mattan i handkammaren!

STÅL. Så där ja, min gosse! nu slapp du det besväret!

EMIL (*sakta*). Ludvig! jag kvävs av förargelse!

LUDVIG (*likad*). Stackars Maria! Det ser skralt ut med hennes möblemang!

ANDERS. Det var sant, det! Jag skulle väl säga grosshandlaren att det står ett par fruntimmer med flor för ansiktet ute i tamburn, och de vill tala med patron!

STÅL. Två fruntimmer? Varför sade du inte det strax ditt nöt, Äro de till fots?

ANDERS. Ja, patron! Nu för tillfället ä' de till fots, för de stå ute i tamburen. Men de kommo i en åkardroska.

FRUN. Herre Gud, min gubbe, tänk om det skulle vara systerdöttrarna?

STÅL. Kära Jeannette! När min systerdotter, arv-tagerskan Isabella Diaz, kommer till mitt hus, så kan du lita på att det sker på ett helt annat sätt än så!

EMIL. Men på vad sätt skall hon då komma, pappa?

STÅL. På vad sätt? Kan hon inte ha tagit eget

ekipage med sig? Kan hon inte låta anmäla sig av sin betjäning? Nej, barn! Damer, som anlända ensamma och i en simpel droska... Gud bevars! de kunna vara mycket aktningsvärda — mycket... men inte tillhöra de min familj! Anders, båd damerna stiga in! (*Anders går.*)

LUDVIG. Men tänk ändå!

STÅL. Tänk ingenting, det är mitt råd!

Sjätte scenen.

DE FÖRRA utom Anders. ROSA och ROSITA.

De unga flickorna äro lika klädda, i lätta, svarta reskappor och bägge med låta slöjor.

ROSA. Är ni grosshandlaren Stål?

STÅL. Ja, mitt vackra barn! Har ni några goda nyheter åt mig!

ROSITA. Vi hava ett brev! (*Lämnar honom det.*)

STÅL (*bryter brevet*). Från mina systerdöttrar kan jag se! (*Avsides till frun.*) Således är det då mycket säkert ett par små kammarjungfrur, som de skickat förut! (*Läser.*) »Bäste onkell! I dag äro edra systerdöttrar anlända till Stockholm och skola snart hava den äran att infinna sig hos er.» — Det fägna mig obeskrivligt! Säg mig, små vännerna, hur är de med donna Isabella? Hon är väl trött av resan?

FRUN. Jag hoppas att hon inte varit sjösjuk?

ROSA. Var så god och läs vidare, min herre!

STÅL (*till frun*). Vad de se spanska ut, de där (*Läser.*) »De befinna sig båda fullkomligt väl, båd den rika arvtagerskan Isabella och den fattiga Maria. Hittills har sennor Diaz' faderliga kärlek bevarat dem från att märka ens den ringaste skillnad uti deras ställning i livet»... Ja, se det var dumt av min salig sväger! Därmed gjordes mig ett förbaskat obehag!... »och endast hans hastiga fränfalle hindrade honom från att sörja för Marias framtid, som han säkert annars skulle hava gjort. Innan de båda unga flickorna läm-

nade Spanien, övertalade Isabella Maria att med helig ed förbinda sig»... Puh! vad skulle den stackarn kunna förbinda sig till!... »förbinda sig att hon, när de anlände till Sverige, skulle förtiga sitt namn, liksom Isabella å sin sida lovade att förtiga sitt»... Vad behagas?... »För att inte bliva förrädda, avskedade de hela sin spanska betjäning. De äro båda aderton år och, ehuru olika, ser den ena inte stort bättre ut än den andra. — Det är ingen skillnad i deras karaktärer, och emellan de bägge väninnorna skall heller ingen åtskillnad göras»... Jaa, inte det!... »Först när de bliva myndiga, eller gifta — deras giftermål skall äga rum på samma dag — först då skall det bliva bekant vem som är Isabella och vem Maria. Intill denna dag äro vi båda edra tillgivna systerdöttrar, Rosa och Rosita Diaz»... Mina tillgivna systerdöttrar! Jo, jag tackar! Det var en skön tillgivenhet!

FRUN. Har man nånsin sett maken till infall! Sådana oartiga, egensinniga flickor! Må de gärna bli där de äro, jag vill inte se dem för mina ögon!

STÅL. Åjo, det blir du väl ändå tvungen till, min gumma! Litet romangriller vidlåder ju alltid unga flickor, och dessa tycks ha nedlagt så mycket av den varan i brevet, att jag hoppas de inte ha stort kvar, när man väl får dem i huset? — Tag hit min hatt, Emil, och min käpp! Jag skall möta dem och imponera på dem genom min fasta hållning! (*Till flickorna.*) Hör på, små barn, ha mina systerdöttrar redan gått ifrån ångbåten? För mig genast till dem... Ha de tagit in på Rydbergs... Men så svara då, var ä' de?

ROSA och ROSITA (*slå kappor och slöjor tillbaka, och stå hand i hand*). Här, onkell!

STÅL. Vad i Herrans namn?... Är ni...

ROSA (*nigande*). Ja, jag heter Rosa!

ROSITA (*likaså*). Och jag Rosita!

EMIL. Ludvig!

LUDVIG. Tyst!... jag ser dem nog!

ROSA. O, tagen vänligt emot oss!... Ansen oss nu båda vara lika fattiga och övergivna!

ROSITA. Vi ha båda mistat våra föräldrar. Vi äro båda lika mycket i behov av kärlek och ömhet.

ROSA. Stöt oss inte ifrån er, onkel! Älska oss för edra systrars skull!

STÅL. Kom hit, kära barn! Tror ni kanske att jag är ett odjur? (*Omfamnar dem.*) Hjärtligt välkomna till Sverige! Ni bli snart hemmastadda här, ty ni tala ju redan svenska så det är en lust åt det!

ROSITA. Onkel får inte glömma att det är vårt modersmål också!

STÅL. Men så se på dem, Jeannette! Omfamna dem! Det är ju ett par söta flickungar, båda två!

FRUN. Ja, dig, kära gubbe, känner jag sen gammalt! Får du bara se ett fagert ansikte, så är du bums avväpnad! Men med mig är det en annan sak! Jag tycker nog om att omfamna folk, men jag vill veta vem det är som jag har för mig!

STÅL. Ja, seså, kära barn! Var nu snälla och säg vem ni ä', bara den ena av er, mer vill jag inte begära! (*Till Rosa.*) Du är den längsta därför är du också bestämt den förståndigaste!... Säg mig nu riktigt hur det hänger ihop med den här saken!

ROSA. Vi ha gått ed på att tiga, onkel!

STÅL (*till Rosita*). Du skrattar, din lilla skälmunge. Kom och viska det åt mig! (*Sträcker fram örat.*)

ROSITA (*viskar högt*). Jag törs inte, onkel!

STÅL. Vi ska ingen skillnad göra på er... tvärtom! Jag skall hålla mera av Maria... Maria skall vara min ögonsten, Maria skall bo i mitt hjärta, men Isabella får lov att bo i första våningen!

FRUN. Jag hade tänkt, att medan Isabella intog den ställning i huset, som hennes förmögenhet berättigar henne till, så skulle jag få en dotter i Maria, en snäll och flitig flicka som kunde hjälpa mig med inombus förefallande göromål. Men jag ser nu att jag bedragit mig.

ROSA (*smeker henne*). Tro inte det, tant! Vi ska båda hjälpa er, båda vara edra flitiga döttrar... och det skall glädja oss så mycket!

ROSITA (*likaså*). Ja, lilla snälla tant! ... Jag skall vara så flitig ... som jag nånsin kan!

FRUN (*skjuter dem sakt ifrån sig*). Seså, lät mig vara i fred, envisa barn! Jag måste tala några ord ostört med min man. Där stå edra kusiner ... nu kan ni göra bekantskap med dem så länge.

STÅL (*till frun*). Låt dem tiga om det roar dem, de små tokorna. De känna inte sin onkel rätt. Vill du att jag skall visa dig Isabella? Vänta bara! (*Pe-kande med fingret*). Det är hon med ... Nej! jag bryr mig inte om det! Det vore för tidigt nu, att fördärva det lilla skämtet för dem! (*Går med frun.*)

Sjunde scenen.

EMIL. LUDVIG. ROSA. ROSITA.

EMIL. Mina bästa kusiner ...

ROSA. Vill ni verkligen kännas vid oss?

ROSITA. Ja, vill ni inte, så må ni gärna låta bli!

EMIL. Skulle vi inte vilja det? Vi ha varit tyst-lättna blott därför att vi voro stumma av beundran! Välkomna, tusen gånger välkomna! ... Och för att strax göra er bekanta med oss, får jag säga er att Ludvig och jag äro ett par arma varelser, som här uppe i den kalla nordnorden ha bortsuckat våra bästa år på ett mörkt kontor! En gång voro också vi ett par vackra unga karlar, men de eviga kassaböckerna och räkenskaperna och framför allt längtan efter er ha gjort att vi tynat bort i förtid! Troligen förekommer jag er mest visnad; men jag var också den finaste naturen! Se vi inte ut som gubbar? och ändå räkna vi icke mera än ett par och fyrtio år!

ROSITA (*leende*). Ett par och fyrtio! Är det verkligen sant?

EMIL. Ja, tillsammans, naturligtvis! O himmel! Ser jag kanske ut att vara ett par och fyrtio på egen hand? Det var ändå värre än jag själv föreställde mig! Men nu är det slut med att åldras! Därför ännu en gång välkomna, älskvärda Rosa och Rosita! Ni föra

med er ungdom och skönhet, och genom att se på er skola vi bli unga på nytt! Jag vill gärna bli mycket ung, och därför kommer jag att se på er mycket!

ROSITA. Nä, Rosal! Vi ha fått en munter kusin, det måste man medgel!

ROSA. Hörde ni då inte att er mor talade nästan som om hon velat stänga sin dörr för oss?

EMIL. Det är inte möjligt! Vem kan väl stänga sin dörr för er? Ni tränger er in som sol, frisk luft och fågelsång! Och vad mig beträffar, så öppnar jag mina fönster, mina dörrar, mitt hjärta och mina armar för er! Stig på! Stig på, mina unga, vackra kusiner! (*Går emot dem med utbredda armar; de båda flickorna draga sig leende tillbaka.*)

ROSITA. Tack så mycket, kusin, men jag tror att vi stanna på tröskeln så länge.

ROSA. Ni finna det således rätt, att vi stackars unga flickor, som alltid varit tillsammans, voro rädda för att bli åtskilda nu?

LUDVIG. Det är mera än rätt, det är ädelt av er, och ni skämma med er vackra list ut oss allesammans. Emil och jag voro lika obilliga som farbror och tant, — ty vi tänkte också göra åtskillnad.

ROSITA. Vad? Ni ville åsidosätta...

LUDVIG. Isabella, ja... och i stället bjuda till att skämma bort Maria!

EMIL. Ja det var sant! Vi kunde inte förlika oss med att Maria skulle stå tillbaka för Isabella! Vi hade just ämnat börja möblera hennes rum i en ny och smakfull stil...

LUDVIG. Tyst då, Emil! Ju mindre vi tala om det där, desto bättre!

ROSA. Ack, vad det var vackert av er!

EMIL. Ja, vi drevo till och med vårt ädelmod så långt att vi båda voro på förhand förälskade i henne.

ROSA (*småleende*). Båda? Ja, då blir frågan vem som förlorar mest vid att dölja sitt namn, Isabella eller Maria!

ROSITA. Men ni ha ju lov att gissa! Var så god! Tag rätt på Maria, och fall sedan på knä för edra hjärtans gemensamma flamma!

EMIL. Det vore att komma i valet och kvalet, kusin! Jag knäböjer hellre för två unga flickor, som äro tvillingsystrar i älskvärdhet!

Åttonde scenen.

DE FÖRRA. STÅL och FRUN.

FRUN. Seså, kunde jag inte tro det! Där ligger Emil nu på knä för Maria!

STÅL. Låt honom ligga du, min gumma! Det kan ju lika väl vara för Isabella!... Men det är sak samma... låt du mig prata en kvart med var och en av flickungarna, och det skall vara knäveln, om jag inte sedan kan säga dig vem utav dem som är den rätta!

FRUN. Nå, med vilkendera vill du börja?

STÅL. Helst med Rosita! Hon har ett litet öppet och leende ansikte... och säkert står hon sig inte länge när jag börjar bombardera henne med mina frågor kors och tvärs!

FRUN. Laga då att du får bort Emil och Ludvig... Rosa skall jag nog få med mig!

STÅL. Hör nu mina unga herrar... edra ur måtte ha stannat i dag. Vet ni vad klockan är?

LUDVIG (*ser på sitt ur*). Farbror har rätt. Det är tio minuter över tiden. Kom, Emil!

EMIL. Seså, Ludvig, sätt nu inte av med sådan fart! Kontoret springer min själ inte ifrån oss... Hör på, pappa! jag tycker att då våra efterlängtade kusiner nu äntligen ha kommit, och vi för tillfället inte ha många agramenter att bjuda dem på...

STÅL. Så skulle vi inte skicka två av agramenterna ner på kontoret, menar du?... Ja men det gör vi i alla fall!

2. — Rosa och Rosita.

EMIL. Nåväl då, jag går! ... Farväl så länge, mina vackra kusiner! Kom, Ludvig! Vi ska visa att vi ä' för stolta att tigga om frihet — isynnerhet när vi se att det tjänar ingenting till! (*De gå.*)

Nionde scenen.

STÅL. FRUN. ROSA. ROSITA.

STÅL. Det är en vild krabat, den Emil, men ett hjärta av guld, och den flicka som får honom ...

FRUN (*rycker honom i rocken*). Thomas!

ROSITA. Vad blir det med henne onkel!

STÅL. Ja, inte vet jag! ... Det är ju alls inte sagt att han gifter sig.

FRUN. Kom, lilla Rosa, så skall jag visa dig rummen, i vilka du och din kusin komma att bo så länge!

ROSITA. Får inte Rosita också se dem?

STÅL. Åjo, hon hinner nog! Nu kan hon gärna stanna här hos mig litet, så få vi två formere närmare bekantskap med varandra. (*Frun och Rosa gå.*)

Tionde scenen.

STÅL. ROSITA.

STÅL. Seså, min lilla flicka! Kom nu och sätt dig här. Du är väl inte rädd för mig?

ROSITA. Jag, onkel? ... Ånej, jag brukar just inte vara så rädd av mig!

STÅL. Nå, det tycker jag om dig för! ... Säg mig nu, vad tycker du om vårt vackra Stockholm?

ROSITA. Jag känner det inte särdeles ännu, men första intrycket därav var på samma gång vänligt och storartat.

STÅL. Jojo, jag skulle tro det! ... Vackrare stad finns väl inte i Spanien!

ROSITA Men i Spanien fanns en som icke finns här: min far...

STÅL. Din far?

ROSITA. Ja, min och Rosas? Vi kallade honom båda fader!

STÅL. Nå, och han kelade väl med små mam-sellerna?

ROSITA. Han var så god som dagen är lång! Ofta kom han trött och allvarlig från sina många göromål, med rynkor i sin stackars panna. Men när jag då satte mig på hans knä och pratade med honom och sjöng och lekte, då klarnade hans ansikte upp, och han smålog och kallade mig en liten häxmästare som alltid hade fickorna fulla med vackert väder.

STÅL. Ser man på!

ROSITA. Och emellanåt retades jag smått med honom, för ro skull naturligtvis! Då brukade jag säga: »Jaja, du pappa, om du är stygg så reser jag ifrån dig till onkel i Stockholm! Det är en fin och präktig gammal man med vitt hår» — tänk, onkel! det kunde jag gissa så långt borta — »och han skall nog tycka om mig, han!» ... Ja, ser onkel, det vet jag nu inte precis om jag gissade så rätt uti!

STÅL. Jo, det gjorde du visst, lilla Rosita! Men varför kom du inte förr, när du visste att du här hade en så där fin och präktig gammal onkel?

ROSITA. Därför att min far älskade mig långt högre än någon annan människa kan göra det, och hade han inte dött, så hade onkel visst aldrig fått se mig!

STÅL. Och vem vill du nu hota mig med att resa till, om jag blir stygg emot dig?

ROSITA (*slår armarna om hans hals*) Du skall nog vara snäll mot mig, onkel! Inte sant? Ty nu har jag i hela världen ingen annan fader än dig!

STÅL. Ja, antingen du nu är Isabella eller Maria, en liten häxmästare är du, det hade min sväger rätt uti! Men var du lugn, vi två ska nog komma överens.

ROSITA. Men din hustru, onkel! Henne är jag litet rädd för.

STÅL. Det skall du inte vara, barn! Hon är en hjärtans god människa, bara du kommer under fund med henne!

ROSITA. Men hon ser så sträng ut, och jag vet bäst själv att jag har många fel, men isynnerhet ett: jag är mycket bekväm av mig. Och när jag nu såg henne springa omkring så där rask och rörlig tidigt på förmiddagen, så blev jag riktigt rädd. Det är jag inte van vid.

STÅL. Å! du vänjer dig nog.

ROSITA. Ja, men i början blir det mycket svårt. Ser du, onkel! I Spanien är det merendels nästan omöjligt att röra sig! Jag försäkrar dig, det finns dagar då man inte en gång orkar spegla sig!

STÅL. Det vore fan.

ROSITA. Ja! Man ligger så här (*lutar sig mycket tillbaka i stolen*) på en soffa och fläktar sig eller blir fläktad! Känner du till våra spanska solfjäder, onkel?

STÅL. Det var en fråga! Låna mig den! Tror du att en gammal kavaljer som jag inte kan hantera en solfjäder! (*Fläktar henne.*)

ROSITA. Så där! . . . En liten smula långsammare! Den skall flyga lätt som en fågel och alltid i takt!

STÅL (*fläktar*). Är det bra så där?

ROSITA. Charmant! . . . Du fläktar riktigt som en gammal duenna! Ser du, onkel, på det här sättet ligger man nu hela den varma tiden utav dagen!

STÅL. Jaså, man gör det? Nå, hur länge varar den varma tiden då?

ROSITA. Ja, ser du onkel, det är just olyckan att den varar från om morgonen tills solen går ned.

STÅL. Hm! hm! . . . Men så var du väl desto flitigare om aftnarna?

ROSITA. Det var jag. Då dansade jag Bolero och Cachucha så länge jag förmådde röra mig!

STÅL. I så fall, kära barn, vill jag hoppas att du är den som jag tror dig vara, ty annars lär du få litet krångligt att slå dig igenom.

ROSITA. Ja, men onkel skall komma ihåg, att det egentligen är klimatets fel och inte mitt!

STÅL. Nå, är Rosa likadan som du?

ROSITA. Rosa? Nej tvärtom . . . hon är tidigt uppe och alltid i verksamhet!

STÅL. Således är hon inte född i Spanien!

ROSITA. Hon är en ängel, onkel, och änglar ha inte något visst fädernesland. Men du skall få se, jag skall också bli bättre med tiden. I den friska svenska luften skall nog min lust för maklighet blåsa bort! Det är bara emellanåt, så här i början, och när jag är ensam med dig, som jag tycker om att vila mig litet! *(Hon lägger huvudet tillbaka och ser på honom.)* Det blir du väl inte ond på mig för?

STÅL. Ånej, det vore synd, du lilla stackare! Och när jag inte har något allt för viktigt att göra, så kom då till mig, och jag skall nog fläkta dig så länge, tills du blir acklimatiserad! *(Han fläktar.)*

Elfte scenen.

DE FÖRRA. FRUN. ROSA.

(Frun blir stående alldeles häpen och betraktar sin man, som vänder henne ryggen. Rosita skyndar hastigt upp när hon får se frun.)

FRUN *(sakta till sin man)*. Vad ser jag, Tomas! . . . Passar det där dig? Du borde blygas, gamla karlen! Flickorna skratta ju åt dig!

STÅL *(viskar till henne bakom solfjädern)*. Tyst du, jag vet allt! Det är Isabella! Jag vill hålla tusen kannor brännvin på leverans den femtonde juni att det är Isabella! Det är en liten rasande söt flicka, men bortskämd i grund och botten!

ROSITA *(till Rosa)*. Vet du, onkel är en riktigt snäll och rar gubbe . . . men inmarig är han och vill

gärna göra sig underrättad! Nu kommer väl turen till dig!

ROSA. Å mig fångar han inte!

ROSITA. Tillåter tant att jag går ned litet i trädgården?

FRUN. Ja mycket gärna, gå du, kära barn!

ROSITA. Tack! Jag skall nog akta mig att röra blommorna!

FRUN. Plocka du, min flicka, plocka så många du vill! (*Till Stål.*) Du är väl riktigt säker på att det är Isabella?

STÅL. Tvärsäker, min gumma.

ROSITA. Får jag be onkel om min solfjäder? ... (*Ser leende på honom över solfjädern.*) Nu går jag ner och plockar en riktigt vacker bukett, och den skall jag ge åt den älskvärdaste herrn i hela huset. Kan du gissa, onkel lilla, vem det är? (*Hoppar ut.*)

Tolvte scenen.

STÅL. FRUN. ROSA.

STÅL (*ser förtjust efter Rosita*). Ack, vad hon är söt! Jo, säkert är det Isabella! ... Gumman min du skall få bita huvudet av mig, om inte det är Isabella!

FRUN. Du vill således inte tala med den andra

STÅL (*med en överlägsen blick på Rosa*). Med henne Nej, det är onödigt, alldeles onödigt!

FRUN. Ja, men gör det ändå, för ordningens skull! Hör på, Rosa, håll min man sällskap en stund.

ROSA. Förlåt mig, kära tant, en annan gång mycket gärna, men nu är jag trött av resan!

STÅL. Seså stanna nu hos mig, jag brukar inte trötta ut folk med mina ord! Kom och sätt dig i länstolen, så kan du vila på samma gång.

ROSA. Ropa hellre in Rosita igen, bästa onkell!

STÅL. Rosita spatserar i trädgården, och hon är dessutom inte av det folket som man skickar fram och tillbaka. Det passar sig inte!

FRUN. Seså, kära Rosa, gör dig nu inte så rar!

STÅL. Nej, låt bli det, kära barn! Det klär dig alldeles inte!

ROSA (*allvarligt men mildt*). Jag gör mig visst inte rar, men jag är trött och önskar ro och vila! — Tillåt mig med detsamma att förklara mig med några ord. Jag skall uppbjuda all min förmåga för att vara mina kära släktingar till nöjes under den tid som jag har lyckan att få vistas i deras hem. Men om det någon gång händer att jag vill ha min frihet så är det därför att jag *vill* det, och jag skall bedja mina släktingar vara så goda och inte motsätta sig denna min önskan! (*Niger djupt och går.*)

Trettonde scenen.

STÅL. FRUN.

STÅL (*håpen*). Anfäkta. Jag tror att vi fick på fingrarna! Nu är det ju tydligt att det är hon som är Isabella!

FRUN. Vilken?

STÅL. Kors! Rosa, naturligtvis! Hörde du inte med vilken ton hon sade: »så är det därför att jag *vill* det»... jag skulle tro att det var spanskt snus så att det förslog. Hon är Isabella, det vill jag gå i borgen för.

FRUN. Men du sa ju nyss att Rosita var Isabella?

STÅL. Ja det sade jag visserligen...

FRUN. Och att jag skulle få bita huvudet av dig om inte så var!

STÅL (*otdligt*). Ja, är det bara det du vill, så var så god, bit!

FRUN. Men hör nu, kära gubbe! Tror du verkligen att Rosa är Isabella?

STÅL. Ja visst tusan är hon d-t!

FRUN. Och är du alldeles säker på att inte Rosita är det!

STÅL. Å nej, kära Jeannette! Jag är så fanken heller!

FRUN. Ja, men bägge två kunna ju inte vara det! Och som det är min innerliga önskan att Emil måtte få Isabella, så är det naturligtvis viktigt för mig att veta...

STÅL. Vem hon är? Ja, det är viktigt för mig också! Men bråka inte med mig, då blir jag alldeles konfys! Giv mig en månads anstånd, och kan jag då inte utpeka för dig den rätta Isabella...

FRUN. Nå, vad då? Skall jag återigen få rättighet att bita huvudet av dig?

STÅL. Nej, min gumma, sådant får man inte två gånger! Men kan jag inte säga vem som är den rätta Isabella så skall du få...

FRUN (*faller honom hastigt i talet*). Byggmästar Petterssons lantställe ute på Lidingön! Jag har hört att han ämnar sälja det, och jag har mycket länge haft ett gott öga till'et

STÅL. Vad? Ett helt lantställe? Nå, låt gå då! jag vill inte pruta med dig! Men nu ska ni akta er, flickbytingar! Nu är jag inte att leka med!... Om en månad...

FRUN. Flyttar jag antingen ut till det vackraste sommarnöje på hela Lidingön... ack! _det kan jag just behöva!...

STÅL. Eller också får du bestämd övertygelse om att jag är den klokaste grosshandlare i hela Stockholm... och det kan du också behöva, min gumma lilla! (*De gå.*)

Andra akten.

En trädgård. På ena sidan ett kaffebord; mitt på scenen ett körsbärsträd emot vilket står upprest en stige; under trädet en bänk. I fonden utsikt åt sjön.

Första scenen.

STÅL och FRUN *vid kaffebordet.*

STÅL. Kära Jeannette! Låt mig åtminstone dricka mitt kaffe i lugn och ro! Nu är du ju ute på Lidingön, på det sommarnöje som du längtat så mycket till... Det borde väl kunna stoppa till munnen på dig att börja med.

FRUN. Ja visst ä' vi på Lidingön, men på vad sätt?... Jo, som hyresgäster!... Vad slogo vi vad om? Säg mig det, Tomas?... Har du tappat eller intel...

STÅL. Ja, jag har tappat! Det vill säga, på visst sätt, men därför har jag ju också hyrt sommarnöje på tre månader härute!

FRUN. Det är visst bra, men för att komma ut på landet behövde jag väl inte vinna på dig! Ett sommarnöje är en sak som varje rättskaffens äkta man i Stockholm vet att han måste skaffa sin hustru gratis!

STÅL. Men du säger ju att lantluften gör dig gott... och luften är väl lika bra, antingen man hyr stället eller köper det!

FRUN. Min lilla vän, det där förstår du intel! Jag kan aldrig känna mig hemmastadd på stället så länge det heter »Pettersdal». Det låter så simpelt! Det

retar mig! Tror du verkligen att jag kan njuta någon oblandad glädje på ett ställe som heter Pettersdal?...

STÅL. Nå, står det så till, så är det väl bäst att jag talar med byggmästar Pettersson.

FRUN. Ja, min gubbe, det får du lov att göra!

STÅL. Jag skall be honom att han tar bort namnet över grindarna.

FRUN. Det förslår inte, Tomas! Du har tappat stället, och jag vill ha det, och sedan skall det heta Jeannettenhill!

STÅL. Hör på, min gumma! Du skriker oupphörligt om att jag har tappat, och så alldeles orätt har du väl inte, ty månaden är gången och jag är lika klok för det, i fråga om flickorna, som alltid smyga sig bort emellan fingrarna på mig, så fort jag vill ha reda på Isabella; men felet är att jag från första början slog vad som ett nöt!... Tappade jag, så tappade jag lantstället, men om jag vann, vad vann jag då för slag?

FRUN. Det blir din ensak!

STÅL. Nenej, det blir nog din också, mitt socker! Det är en orättfärdig vinst, och en sådan får inte en redbar köpmansbustru ta emot. Nej, för att komma ifrån den här villan... ja-ja, jag menar nu inte lantstället... så låt vadet gå om en gång till! Låt oss utsträcka terminen i ännu fjorton dagar, och så att vi båda kappas om att få reda på Isabella. På det sättet blir det ärligt spell!

FRUN. Nå, och om jag vinner?

STÅL. Så är lantstället ditt; där har du min hand på det!... Vinner däremot jag så ä' vi kvitt, och du har inga vidare anspråk på något Jeannettenhov, eller vad det var för slag. Vill du?

FRUN. Jag är väl tvungen, men du borde riktigt blygas, Tomas! Ja, det borde du!

STÅL. Det har jag inte tid till! Kom ihåg att den vinnande måste ha giltiga bevis, antingen skriftliga intyg, eller också de unga flickornas eget erkännande!

FRUN. Intyg? ... Varifrån skall jag få sådana? Och vinna måste jag ... hur jag än må bära mig åt!

STÅL. Ja det är rätt, men skynda dig bara ... ha-ha-ha!

FRUN. Du vet bestämt att jag tappar, Tomas, och därför fick du så brått att låta vadet gå om!

STÅL. Ånej, kära hjärtandes! säker på min sak är jag visst inte. Men jag har verkligen för en tid sedan tagit ett steg som jag hoppas åtskilligt utav. Jag kan gärna tala om det för dig, ty fast du är min kontrapart, så har jag ändå förtroende till dig.

FRUN. Jag bryr mig inte stort om ditt förtroende. Tappar du sedan, så hets det att jag har begagnat mig av dina upptäckter för att själv vinna.

STÅL. Det hörs att du inte känner mig! Hör på! Jag har skrivit till sonen av förre svenske konsuln i Barcelona, som där är etablerad som köpman och som, du kommer ju ihåg, var hitrest för några år sen och då både för mig och dig omtalade att han var intim affärsvän till min numera salig sväger ...

FRUN (*avbrytande*). Tyst, Tomas! Jag vill alls inte känna din hemliga korrespondens.

ROSITA (*som inkommit under de sista replikerna*). Så kom till mig istället, Tomas, jag är förtjust över att få höra hemligheter!

Andra scenen.

DE FÖRRA. ROSITA.

STÅL (*häpen*). Du! ... jo det vore den rätta att anförtro dem åt!

FRUN. Varför kommer du smygande så där, Rosita?

ROSITA. Tant har ju själv sakt att en ung flicka bör gå så lätt som en fågel!

FRUN. Anders, tag bort brickan.

STÅL. Nä, bekänn nu, min lilla flicka, om du hörde vad jag sa till tant? ... Tala om det för mig!

ROSITA. Vad du sade? ... Nej! en frågvisare människa än du, onkel, har jag aldrig sett! När du har en hemlighet, och jag inbillar mig att också jag har litet rättighet att vara frågvis, så vänder onkel om hela saken och frågar själv! Det är skada att vi inte ä' i Spanien, och att inkvisitionen är upphävd!

STÅL. Varför det?

ROSITA (*leende*). Återigen nyfiken! Jo därför att du skulle bli en präktig stor inkvisitor, onkel!

STÅL. Å! du gör mig alldeles för mycken äral!

ROSITA. Ja, nu är du blygsam, men jag vet bäst vilken stor rannsakare-talang du har! Tror du att jag glömt den där gamla, mörka länstolen, som du satte oss i för att hålla förhör, strax då vi kommo hit? Men apropos, var är den där stolen, tant?

FRUN. Inte var det värt att flytta det gamla skräpet ut på landet.

ANDERS. Hon är bra söt, den lilla spanskan!

ROSITA. Vem vet! Onkel trivs säkert inte om inte den möbeln finnes till hands! Jag blev riktigt stel av ångest när jag satte mig i den; den föreföll mig som ett mellanting av pinbänk och biktstol!

STÅL. Du ser ju nu, barn lilla, att jag lämnat den i stan! Jag vill visst inte längre plåga er med några frågor... Gud give att jag kunde säga detsamma om Jeannette!

FRUN (*avsidet*). Se så! Nu skrämmer han dem för mig?

STÅL. Jag bryr mig inte om er mera, barn! Känner du, lilla Rosita att du inte kan tåla längre, så gå till min hustru — jag är inte det ringaste nyfiken!

FRUN (*sakta till Stål*). Ack, du hycklare! ... Nu går det nästan för långt.

ROSITA. Ja, onkel är bäst! Och god och medgörlig sedan, isynnerhet som äkta man. Tant hann knappast tala om sommarnöje, så vips fick vi flytta hitut!

STÅL. Ja, men tror du att min hustru är nöjd med det, så misstar du dig!

ROSITA. Vad säger onkel?

FRUN. Jo, min kära gubbe! Jag är mer än nöjd!
(*Till Rosita.*) Ser du, Tomas vill ovillkorligen skänka mig hela stället, men det vore förmycken godhet, det vill jag inte veta utav. Han är alltid så vänlig och uppmärksam, och kom ihåg, Rosita lilla, en uppmärksam man är en skatt som inte får missbrukas! När du en gång blir gift, min flicka, så tag exempel utav mig! Jag tycker tusen gånger mera om en liten bukett från min kära gubbe, än ett helt lanställe!... Kom nu, Tomas så göra vi en liten promenad neråt sjön innan det blir för solvarmt! Nå, hör du inte?... Vad tänker du på?

STÅL. Jo, jag stod och tänkte på när du har blivit så där förnöjsam utav dig!

FRUN. Kan du inte räkna ut det?... Jag blev det just på samma gång som du slutade med att vara nyfiken!

STÅL (*generad*). Puh! ... ja! kom, det är väl bäst att vi gå, innan det blir alldeles för varmt!...

(*De gå*)

Tredje scenen.

ROSITA. *Strax därpå ROSA.*

ROSITA. Se bara! Där går nu onkel med tant under armen och ser verkligen så snäll och hygglig ut, och ändå är han en sådan äkta... (*Får se Rosa, som kommer in, läsande i en bok.*) Rosa! Rosa! Vad hon ger sig god tid! Hon kommer steg för steg med boken i handen... Vad läser du?

ROSA. Det är en andaktsbok... jag ville så gärna gå i kyrkan, men det är så långt ner till ångbåten och onkel är rädd om sina hästar.

ROSITA. Jaja, kära Rosa, mitt fel är det inte, men jag fruktar att onkel snart nog tar reda på för vilken-

Rosita! För henne leker hela världen, och hon kan njuta av livet. Men jag?

LUDVIG. Tro mig, Rosa! Du har en mycket djupare och rikare ande än Rosita! Skulle alla dessa din själs skatter begravas i en nunnas ofruktbara, sysslolösa liv?

ROSA. De äro långt ifrån sysslolösa, Ludvig! Men de deltaga icke i den yttre världens ävlan och strider ... Ännu på alderdomen äro de barn till förstånd och hjärta, och barn, det är ju det bästa man kan vara och bliva?

LUDVIG. Ja, om man fegt vill undandraga sig all livets strid och möda, kan man dö som ett barn, ofläckad, men också oprövad!

ROSA. Mät icke mig efter dig själv, Ludvig! ... Du kan vara stolt över din verksamhet, men vad kan jag, en stackars ung flicka, uträtta?

LUDVIG. Du kan väcka allt som är gott och ädelt hos det starkare, det är ditt kall, och det är långt vackrare än vårt! Du talar om min flit — den är mig långt ifrån medfödd: jag har endast blivit flitig för min stackars mors skull. Som yngre gick jag sysslolös och i beständiga drömmar om att en dag bliva en stor skald. Då dog min far, och min mor kom hit sjuk, sörjande och fattig! Jag var nu hennes enda stöd, och jag sade farväl åt alla mina luftslopp, för att ägna mig åt handeln! Jag hatade denna sysselsättning, men jag älskade min mor, och inom kort blev det förhatliga arbetet mig en trofast vän, ty det räddade henne från nöd och elände.

ROSA. Du är en sällsynt ung man, Ludvig!

LUDVIG. Ja, så sade farbror också, han ansåg mig för ett industriellt geni, ty han anade inte den egentliga drivfjädern för min flit. Efter ett par år lades min mor på dödsbädden, och hon uppmanade mig att fortsätta för mig själv så som jag börjat för henne, i det hon sade att jag i framtiden skulle finna ett troget hjärta som lönade min möda. Jag lydde henne, och min flit har burit goda frukter, jag har nu en obero-

ende ställning. Mitt liv förflöt tyst och tilla, till dess två unga flickor en dag inträdde i min farbrors hus. Då slöjan fälldes från deras friska anleten, föreföll det mig som om den ena, med de milda, allvarliga dragen och den tysta stämman, medfört hälsningar till mig från min moder. Därför, Rosa, har jag talat förtroligare till dig om henne, än till någon annan. Du har också varit uppriktig emot mig, uppriktigare kanske än du själv velat, då du talade om Rositas ljusare utsikter. Men du kan vara trygg... hos mig är din hemlighet säker.

ROSA. Det vet jag!

LUDVIG. Ännu blott några ord. Innan du reser tillbaka till Spanien, och avsvär din moders tro, om din avsikt olyckligtvis skulle vara sådan, så pröva åtminstone dig själv, för min och för din egen skull? Ty, Rosa, om en man lägger sin lycka i dina händer, och du kan älska honom, men likväl av missriktad fromhet stöter honom tillbaka, så begär du ett fel emot dig själv och honom, som ingen klosterlevnad, ingen yttre botgörelse någonsin kan försona!... (Går.)

Femte scenen

ROSA. *Strax därpå ROSITA.*

ROSA. Han älskar mig! Ack, för denna lycka vill jag i hela mitt liv tacka Gud, men öppet, som hans klara dag, och aldrig, aldrig i ett kloster!

ROSITA (*kommer inspringande*). Nu kommer han! Nu kommer han!

ROSA. Vilken? Ludvig?

ROSITA. Ånej, Emil, naturligtvis! Jag såg honom taga vägen hitåt! — Ja, hans höghet herr Ludvig mötte jag också, men han såg mig inte... han stirrade upp mot himlen som om han letade efter stjärnor mitt på middagen! Han inbillar sig säkert något! Det är riktigt

3. — *Rosa och Rosita.*

komiskt! Om det ändå vore Emil, men en sådan där stackare som ingenting har, och som . . .

ROSA. Du glömmmer då att en av oss två är i samma belägenhet? Vill du sära henne?

ROSITA (*kastar sig i hennes famn*). Ja, sådan är jag! Men det är bara obetänksamhet, det vet du nog. Men säg, Rosa, skulle det inte roa dig att gömma dig mellan träden och höra på hur jag tar emot Emil?

ROSA. Nej, Rosita, jag skulle i alla fall ingenting höra.

ROSITA. Jo, jag skall tala mycket högt!

ROSA. Om jag också stod emellan dig och Emil, så skulle jag ändå ingenting höra! Du ser förvånad på mig? Ack, min egen Rosita, min lilla, kära syster! . . . Jag är så lycklig — men jag har först nyligen blivit det, så ännu kan jag icke jubla så glatt som du! Fråga mig inte, men stanna du här och tag emot Emil! Detta är den vackraste, den vänaste platsen i hela trädgården! Se bara huru allt blomstrar omkring oss! Stanna här, Rosita, jag tror att själva lyckan växer just på den här platsen! (*Omfamnar Rosita och går.*)

Sjätte scenen.

ROSITA. *Strax därpå* EMIL.

ROSITA. Vad menar hon? Det kan jag inte alls förstå! Men underligt är det i alla fall, att just när jag föresätter mig att bli allvarlig, så ger Rosa sig till att vara munter. — Där kommer Emil! . . . Gud give att jag nu bara kunde låta bli och rödna!

EMIL. Nä, äntligen? Var håller du bus i dag, Rosita!

ROSITA. Förmodligen där jag själv har lust att vara.

EMIL. Först frågade jag efter dig uppe i byggningen, där sades det att du var nere vid sjön: då jag kom

dit hette det att du var i lusthuset, och när jag kom till lusthuset, så var du här.

ROSITA. Ah, törs man fråga vem som gav dig de där upplysningarna?

EMIL. Det gjorde Anders, och så en madam som klappade kläder nere vid sjön.

ROSITA. Det är verkligen särdeles fina spioner du har, Emil! Det vore väl om du hade så mycken aktning för mitt kön och min ålder att du inte utsatte mig för sådana människors omdömen! (*Ausides.*) Det där tror jag var självkänsla?

EMIL. Omdömen? Vem tusan frågar efter en tvättmadams omdömen? Du är vid dåligt lynne i dag, märker jag. Kanske har jag här något som kan muntra upp dig.

ROSITA. Och vad skulle det vara?

EMIL. Biljetter till studentkonserten i morgon! De äro dina, Rosita, och du får bjuda med dig vem du behagar!

ROSITA. Ack, så roligt!

EMIL (*håller biljetterna högt i vädret*). Ja, här ser du biljetterna!

ROSITA. Men så giv mig dem då!

EMIL (*som förut*). Nej, kom och tag dem, lilla mamsell!

ROSITA. Nej, tack, nu bryr jag mig inte om dem mera!

EMIL. Vad behagas?

ROSITA. Jo jag frågar dig bara, Emil, skulle du ha bjudit din mor biljetter på det sättet!

EMIL. Så gärna kunde du fråga på vad sätt jag skulle bjudit min mormors mor dem! Och ett sådant besvär som jag haft för de biljetterna! Och det på söndagen till, när alla andra göra ingenting! Usch, vad jag är dum, det är förfärligt vad jag är dum!

ROSITA. Ja, stackars Emil! Och jag som så gärna skulle velat ha en riktigt klok kusin! Jag kan undra hur en sådan skulle ha burit sig åt!

EMIL. Det skall jag snart säga dig. Han hade

lytt sina föräldrars befallningar, och smickrat och fjäsat dig till dess han lyckats få reda på om du var Isabella eller Maria. Var du Maria, så hade han vänt dig ryggen, och var du Isabella, så hade han friat till dig. Nu vet du hur en riktigt klok kusin hade burit sig åt, och när du inte sätter mera värde på mig, så hade du väl förtjänt att ha en sådan riktigt klok och eländig kusin!

ROSITA. Fy, Emil, vad du är stygg!

EMIL. Men jag, i min enfald, håller av dig som du är, och dina ögon lysa lika klart för mig, antingen du heter Maria eller Isabella! Jag älskar dig med alla dina fel, med all din vildhet och flyktighet, ty flyktig är du... Just nu... du tror kanske att du står alldeles stilla? Men det kan du intel! Det är samma rörelse på dig som på en fågels vingar, när han flyger! Vad du är älsklig! Ack, Rosita, om du ville... och, inte sant, du vill bli min! Vi ska bli så lyckliga! Är du rik, så är det bra, är du fattig, så är det också bra... vi låta de gamla brumma litet! Det går snart över, och för att du inte ska märka det, så skall jag älska dig så mycket högre!

ROSITA. Emil, du är god... mycket för god för mig!

EMIL. Du småler! Således säger du ja? Na, lång fundering vill jag inte veta av! Ett, tu, tre...

ROSITA (*stött*). Seså, jag gladdde mig över att du stod så manlig framför mig, men den glädjen var snart förbil — Ett, tu, tre — det kan du säga åt din hund när du vill att han skall hoppa, men inte till en kvinna för att få henne att säga ja!

EMIL. Hur skall jag då säga? Lär mig det, Rosita!

ROSITA (*ser upp i körsbärsträdet*). Nej, se vad de körsbären se vackra ut!

EMIL. Svara mig, säg bara ett ord! Rosita, jag ber dig därom!

ROSITA (*springer uppför stegen i körsbärsträdet*). Skall jag kasta ner några till dig, Emil? De smaka alldeles ypperligt!

EMIL. Rosita, gör mig inte ursinnig! Hör du, svara mig!

ROSITA. Ja visst — ett, tu, tre, inte sant? Nej, min vän, det är alldeles omöjligt! Jag måste först ha betänketid.

EMIL. Hur länge?

ROSITA. För det första behöver jag fem minuter för att äta körsbär, och så... ja, så behöver jag minst dubbelt för att betänka mig på!

EMIL. Gott, det vill säga en kvart! Och var träffar jag dig sedan?

ROSITA. Å, vi träffas väl någon gång! Det passar sig inte att vi stämma möte med varandra!

EMIL. Rosita, jag älskar dig verkligt, och du roar dig med att driva gyckel med mig! Jag har hjärtat fullt av ångest och längre än en kvart kan jag inte, *vill* jag inte vänta! Rosita, min älskade flicka, du får inte bli ond, men du tvingar mig själv därtill. Du skall få den kvarts betänketid som du begärt av mig, men du får allt vara så god och tillbringa den uppe i körsbärsträdet!

ROSITA. I körsbärsträdet! Jo visst!

EMIL. Jag känner dig! Kommer du väl ned, så får du annat i huvudet, och jag får pinas, Gud vet hur länge! Jag hade aldrig vågat be dig stiga upp i trädet, men sedan du nu en gång är där, så får du ursäkta att jag begagnar mig därutav!

ROSITA. Emil, jag vill genast gå ned!

EMIL. Ja, vänta bara ett ögonblick! Seså, nu har jag tagit bort stegen!

ROSITA. Emil, jag hatar dig! Jag säger nej! Hör du, jag behöver ingen betänketid! Jag säger nej, nej, och hundra gånger nej! Sätt hit stegen, och låt mig strax komma ned!

EMIL. Ja, när kvarten är förbi! Nu är det inte *du*, utan det är din vrede som talar; när jag är borta, så blir du väl så småningom lugnare! Du sitter nu däruppe mellan bladen och tänker hit och dit, medan fåglarna sjunga omkring dig, och när jag sedan kom-

mer, darrande av fruktan, så stiger du, som en drottning med ett »ja» på läpparna, ner ifrån din gröna tron! Rosita, säg inte nej, eller också går jag ut i vida världen med min stegen, och du kommer aldrig mera ner på jorden igen. (*Går med stegen.*)

Sjunde scenen.

ROSITA (*i trädets*). Han går verkligen sin väg! Jo, så gick det när jag skulle visa att jag hade självkänsla! Nu får jag sitta här i ett körsbärsträd, och kan med all min självkänsla kanske på sin högsta höjd få tjänstgöra som fågelskrämna. Om jag ändå kunde ropa på någon, men Rosa är långt borta, och de andra skulle bara göra narr av mig, och hoppa ned, det vågar jag väl heller inte? (*Ser nedåt.*) Nej, jag tackar, det är alldeles för högt. Jag får väl då lov att vänta tills han kommer tillbaka, och jag återigen kan få säga nej, ty nej säger jag bestämt! Om jag också skall dö av sorg efteråt, så kan jag inte svara något annat!

Åttonde scenen.

ROSITA. STÅL. Sedan FRUN.

STÅL (*med ett brev i handen*). Hurra, äntligen är jag vid målet!... Det var en luminös idé att skriva! Jag tycker vad flickbytingarna ska bli flata när jag plötsligt stiger fram och säger: Välkommen, donna Isabella, och sedan med tordönsröst: Kom hit, du egensinniga Maria! Det ska bli ett skönt ögonblick! Och på samma gång kommer jag också helskinnad ifrån det där vadet!... Ah, där kommer gumman min spatserandel! Hon njuter av lantluften på sitt lantliga luftslott! Så hon breder ut sig i trädgården, alldeles som om den redan tillhörde henne! Ånej, min goda fru Stål, den gången blev du inte possessionat!

FRUN. Vet du, Tomas, jag går och tänker på att *(pekar med parasollen)* om man gjorde en utklippning här i träden, så fick man en präktig utsikt åt segelleden!

STÅL. Låt du byggmästar Pettersson dra försorg om den saken! Gratulera mig hellre! *(Omfamnar henne.)* Jag har det, min gumma! Av mig kan du få veta gåtan, du omfamnar en svinn!

FRUN *(förvånad)*. Hur står det till med dig, Tomas?

STÅL. Tackar som frågar! Det har kommit svar från Barcelona!

FRUN. Jaså, god natt då, mitt sommarnöje!

STÅL. Här ser du brevet!

FRUN. Ja, det nöjet hade jag gärna varit ifrån!

STÅL. Jaså, du ville kanske hellre att Emil skulle ha gift sig med en fattig flicka? En spansk kyrkrätta? *(Rosita kastar ett bär omärkligt från trädet.)* Nå?

FRUN. Ja, gärna för mig!

STÅL. Men, Jeannette...

FRUN. Du är ju rik! Det kunde du tåla vid, och mer till!

STÅL. Men, Jeannette, du är ju alldeles demoraliserad!

FRUN. Ja, det är ditt fell! Hade du unnat mig den här lilla lantliga fläcken, så skulle jag varit from som ett lamm!

STÅL. Som ett lamm! Ja, men fläcken kostar femtontusen riksdaler, och det är för dyrt fårbyte!

FRUN. Sää? Men kom nu också ihåg vad jag säger: Vem som än är Maria, så skall hon ur huset, och det genast!

STÅL. Ja, det lovar jag dig, min gumma! *(Rosita kastar åter.)* Aj, vad var det, nu igen?

FRUN. Å, det var bara ett körsbär som blåste ned! Vi stå ju mitt under trädet! Nå, skall inte det där dyrbara brevet brytas i dag?

STÅL. Ja, dyrbart är det... jag måste ut med hela tre riksdaler i postporto, men så tycks det också

vara fullständigt! Det följer en liten låda med, som ännu är kvar på posten, och jag antar att i den finnas flickornas dopsedlar, vaccinationsbevis, etc. etc... Seså, Jeannette lilla, hör nu på med bågge öronen!

FRUN. Bevars, kära du, jag hör!

STÅL (*läser*). »Högtärade herre! Med sann tillfredsställelse emottagit ärade av den 2:dra passato. Sänder min hjärtliga hälsning och tack och ber er att på mina vägnar kyssa er älskvärda frus händer!» Ser du, Jeannette, den artiga karlen kommer ihåg dig. Ja, det är väl bäst att jag uträttar kommissionen med det samma! (*Kysser fruns hand.*) Seså, nu är det undanstökat! (*Läser.*) »Ni har ganska rätt däruti att jag stått i nära affärsförhållanden till den saliga sennor Diaz; dock måste jag förneka att hava varit lika så lierad med de unga mamsellerna, hans döttrar, ty jag är själv nu till ären, och ungarl av övertygelse! Likväl påminner jag mig att jag en gång besökt sennor Diaz utom kontoret, vilken visit på det högsta gläder mig, då den sätter mig i stånd att göra ett slut på min ärade herres ovisshet! Jag minns tydligt och klart de båda unga damernas olika sätt att vara. Den ena satt vid ett bord och bjöd mig mycket anständigt en kopp choklad. Då jag under djupa bugningar mottog densamma, tyckte jag mig märka att någon klappade mig på ryggen; jag blev helt förlägen då jag allraminst från det hållet hade väntat mig en sådan förtrolighet; men en tillfällig blick uti en spegel visade mig den andra unga donnan som stod bakom mig, och på ett överdrivet sätt härmade min hälsning i det hon sökte att fästa en lång, vit pappersremsa i form av svans, på min rygg!» Det var Rosita den lilla vildbjärnan!

FRUN. Jaha, och det var naturligtvis Rosa som bjöd chokladen!

STÅL. Ja, det är klart! (*Läser.*) »Jag hoppas, min herre, att ni på denna skildring lätt skall igenkänna edra unga niécer. Slutligen måste jag bifoga, att jag noga minnes alla omständigheter vid detta besök. Det enda, som jag glömt, är vilken av de två unga

damerna som var dottern och vilken som var brorsdottern! — (Talar.) Är karlen galen? — »Men med ert förstånd, högtårade herre, och med den kraftiga hjälp jag sänt er i denna beskrivning, skall ni snart komma sanningen på spåren; och till en man av ert slag, sänder man icke, om jag så får uttrycka mig, knäckta nötter att äta. I glad övertygelse om att hava visat er all den tjänst jag förmått, har jag den äran att förbliva

er affärsvän och tjänare

Alfonso Diego Hallonqvist y Campomanes.»

Jag tror karlen är förbannad! Jag är ju lika slug som förut! — Vad säger du?

FRUN. Att det var dålig valuta för så mycket besvär och tre riksdaler!

STÅL. Vänta, Jeannette, låt oss inte göra mannen orätt! Här är ett postskriptum... pass på, här kommer det! (Läser.) »Just nu faller det mig in, min herre,» — Vad sa jag? Nu faller det honom in! — »det faller mig in att det möjligen kunde intressera er att se prov på utmärkt spansk fårull, varav jag har ständigt välförsett lager. I den övertygelsen att det skall bli välkommet, sänder jag er en liten låda...» (Ursinnig i det han kramar ihop brevet.) Gå för tusan med din ull, din gamla croiserade fårskalle! (Rosita skrattar uppe i trädet.) Jaså, du skrattar, Jeannette? Nå, det är ju vackert utav dig! Det är värdigt en hustru! Var så god, gå på du, skratta duktigt!

FRUN. Skrattar jag! Nej, kära gubben, det missar du dig i! Jag sitter tvärtom och är så artig att jag håller mig från att skratta, fast jag är färdig att kvävas därvid! Men efter du är så god och ber mig, så... (skrattar) för din skull... (skrattar). Stackars Tomas, med din låda! (Skrattar.) Vet du, det riktigt pinade mig, men när jag tänker på brevet... ha-ha-ha, och ser på din min — ha-ha-ha — så kan jag inte annat än... (Skrattar. Rosita skrattar på samma gång.)

STÅL. Nå, det var ju pråktigt att du lättar dig? Skratta du, genera dig inte! Det låter som ett helt kompani törnskator...

Nionde scenen.

DE FÖRRA. ROSA.

ROSA. Förlåt att jag kommer och stör, men jag ville bara fråga tant. (*Får se brevet, som Stål ännu har i handen.*) Vad ser jag... ett brev med spanska postmärken! Onkel har således verkligen skrivit, och fått svar?

STÅL (*till frun*). Seså, min gumma, nu blir det min tur att skratta! (*Högt.*) Ja, min flicka, jag ville ha dröjt en stund till, men efter du nu själv har sett brevet, så må hemligheten komma i dagen. Jag vet allt, allt!

ROSA. Bästa onkel, är ni ond, så var det på mig, och inte på Rosita!

STÅL (*patetiskt*). Främmande människor ha således mera förtroende till mig, än mina egna slaktingar!

ROSA. Bästa onkel, hör mig då!

STÅL (*som förut*). Mina systrars barn tego för sina mödrars broder, och jag måste bulia på hos främlingar för att få veta något!

ROSITA (*i samma ton*). Ja, och av främlingar fick onkel ingenting veta, och därför hör han ånyo efter hos sina systrars barn!

STÅL (*ser sig häpen omkring*). Vad var det?

FRUN. Det var Rositas röst!

ROSITA. Ja, här sitter jag! God morgon, onkel och tant! Hur står det till?

STÅL. Hur understår du dig? Vad gör du däruppe?

ROSITA. Jag roar mig, onkel! O, den hedersmannen Hallonqvist i Barcelona! Om han *nu* kunde se mig i spegeln, så gav jag honom bestämt en slängkyss, fast kan är ungarl av övertygelse!

STÅL. Den lilla satungen, hon har kikat med i brevet.

ROSITA. Nej, onkel det var omöjligt... men du var riktigt snäll som läste så högt! Rosa, vill du inte ropa på Emil; han finns visst i grannskapet!

FRUN. Låt Emil vara där han är! Vad har han här att göra!

ROSITA. Han har stegen, tant lilla, utan honom kan jag inte komma ner!

ROSA. Där går han ju! Emil! Emil! (*Hon skyn-
dar ut.*)

FRUN. Rosita, ditt uppförande är oförlåtligt! Mera kan jag inte säga dig nu, det gör för ont i min nacke! Men när du kommer ned så ska vi talas vid!

Tionde scenen.

STÅL. FRUN. ROSITA. EMIL *med stegen.*

ROSITA. Emil! Nu är visst kvarten förbi?

EMIL. Och därför har du samlat hit så många? Således vill du åter driva gäck med mig?

ROSITA. Onkel, tant, håll honom kvar, annars går han sin väg med stegen!

FRUN. Du stannar kvar, Emil! Kom och sätt stegen till trädet!

ROSITA. Inte ännu, tant! Jag har först några ord att säga honom! Emil, när du nyss tillstod din kärlek för mig, och jag bad dig om betänketid, så var det icke därför att jag i mitt hjärta var oviss om svaret, ack, nej, jag hade bara några betänkligheter som inte rörde dig. Nu har vinden blåst bort skruplerna, och ett par fåglar nedanför mig ha sjungit om att endast du håller av mig och att jag inte kan lita på någon annan än dig. Därför svarar jag nu rent ut, i dina föräldrars närvaro, att vill du hava mig till hustru, och har du mod att besegra alla hinder, som ställa sig

emellan oss... så sätt stegen raskt emot trädet och hjälp mig ned!

EMIL. Rosita! (*Han vill skynda till henne.*)

FRUN (*hejdar honom*). Nej, Emil, tänk dig för! Sätter du stegen dit, så är du förlovad! Låt mig skaffa ned henne. Vi veta ju ännu inte vem hon är!

EMIL. Släpp mig, mamma, jag vet att hon älskar mig, och det är nog för mig!

STÅL. Ja, men inte för mig! (*Tar stegen av Emil.*) Jag lägger beslag på stegen i lagens namn! För dig är Rosita förbjuden frukt, och man sätter dessutom inte upp stegar mot andras träd! Det är mot lag och rätt!

ROSITA. Rätt så, onkel, håll du tag i din stege. Du känner lagen bra, hör jag, men en har du glömt och det är tyngdlagen! När frukten är riktigt mogen så behöver man inga stegar för att plocka den!... Emil, kom du, för dig är frukten mogen, och till dig faller den ner av sig själv! (*Hon hoppar ned i Emils famn.*)

EMIL (*håller henne omfamnad*). Tack, Rosita, nu är du min, och ingenting skall skilja oss åt!

Elvte scenen.

DE FÖRRA. LUDVIG och ROSA.

LUDVIG (*ser omfamningen*). Har ni redan kommit därhän? Ja, då kommo vi sist, Rosa! Vi anhålla också om gratulation, så som det anstår ett förlovat par!

FRUN. Ja, min kära Ludvig, dig önskar jag all lycka och välsignelse! Du är inte min son, så du kan göra vad du behagar! Men Emil hör mig till, och får inte mitt samtycke, förrän jag vet vem Rosita är!

ROSA. Kära tant och onkel, säg ja först så ska vi sedan yppa allt!

STÅL. Ja, varför inte! Kom hit du, du så kallade Rosita! Jag har ju begått den dumheten att hålla av

dig ända sedan du kom hit . . . därför är det väl bäst att fortsätta som jag börjat! Se där, tag honom! (*Skjuter Emil fram till Rosita.*) Det är då lite överdådigt, det jag nu gör, men tag honom du i alla fall, vem du än må vara! Och gå nu till min gumma . . . var riktigt snäll, och säg ja till allt vad hon vill!

ROSITA. Lilla tant, vill du inte bli god igen?

FRUN (*för Rosita åt sidan*). Jo, om du säger mig vem du är! Skynda dig och säg det, så ger jag mitt samtycke! (*Rosita viskar vid frun, varpå denna för henne till de andra.*) Nu vet jag vem Rosita är. Hon heter Maria, hon är fattig, men hon har anförtrott sig åt mig, och därför ger jag henne min son till make!

STÅL. Det var ädelmodigt, Jeannette! Tack skall du ha!

FRUN. Tack själv, min gubbe! Lantstället är mitt.

STÅL. För tusan, det hade jag rakt glömt bort! (*Till Rosita.*) Varför kunde inte du tiga också, du lilla toka! (*Bugar sig för Rosa.*) Så, ni är således Isabella! (*Till Ludvig.*) På det sättet har du återigen funnit en skatt, du ärkeräkнемästare! Och det utan att veta det.

LUDVIG (*tankspridd*). Vad menar onkel? . . . (*Stål förklarar sig sakta.*)

ROSITA. Seså, Emil, nu vet du vem jag är! Vill du verkligen ha mig?

EMIL (*med nedslagna ögon*). Herre Gud, min ängel! fråga mig inte så där hastigt! Du måste äntligen ge mig betänketid . . . en kvart åtminstone. (*Omfamnar henne.*)

FRUN. Vad jag är glad, min lilla gubbe, för din skull! Nu blir du nog lugn och lik dig igen, sedan du vet vilka flickorna ä!

STÅL. Vet jag det? Nej, du vet det, för du vill ha lantstället och det skall du få! Men jag vet ingenting! Se bara så de små satungarna le med både ögon och mun! Vem vet hur många gånger ännu de komma att byta om namn! Ja, jag frågar alla opar-

tiska, det vill säga, alla som jag inte slagit vad med:
Kan ni säga mig vilka de där två flickorna ä'? Eller
tro ni inte vi få börja om från början igen, med Rosa
och Rosita? . . .

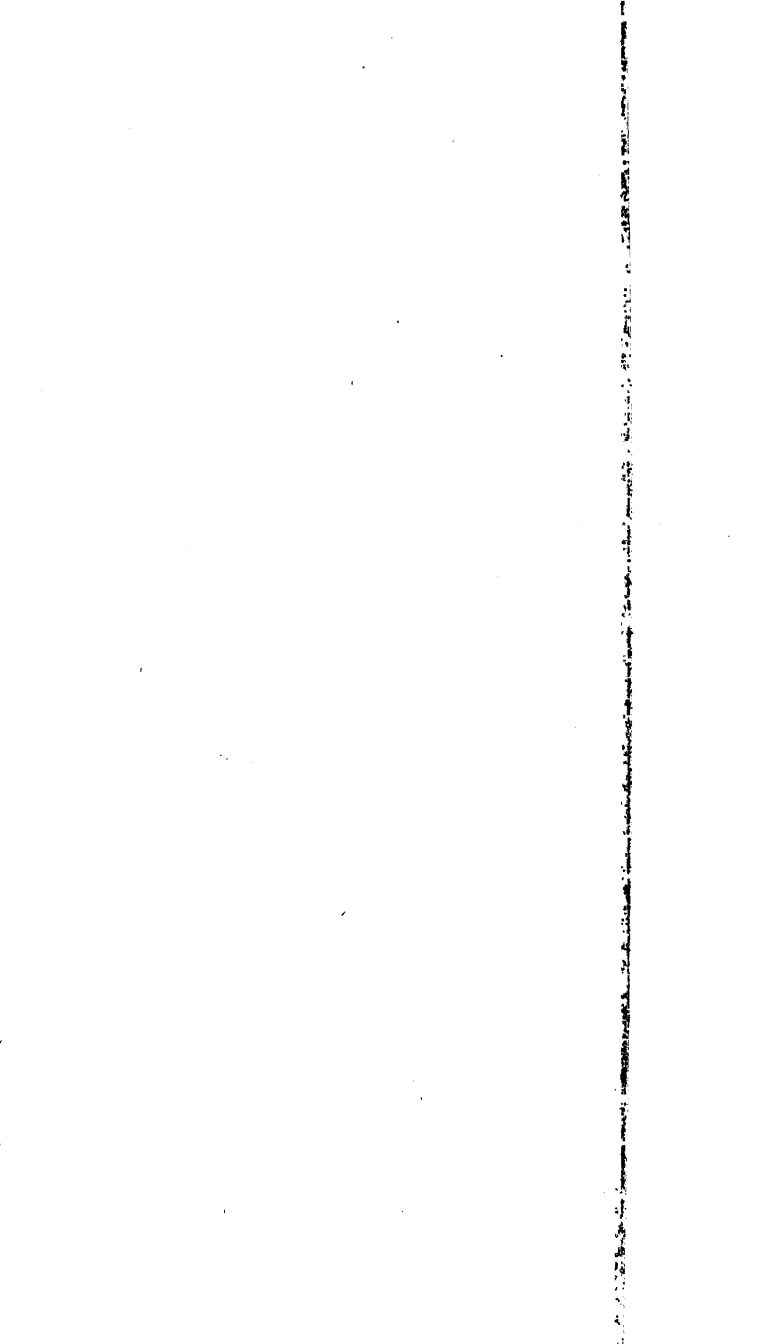
TEATERPJÄSER

lämpliga för sällskapsteatrar.

Med utsatt antal personer (h. = herrar, d. = damer).

N:o	Öre	N:o	Öre
1. Magister Bläckstadins (4 h. 7 d.)	50	73. Det höga C (4 h. 2 d.) . .	50
3. En födelsedag på gäldstugan (9 h. 2 d.)	50	75. "På kärlekens vingar" (6 h. 4 d.)	50
4. Rika morbror (4 h. 3 d.) . .	50	76. Majorskans krinolin (4 h. 3 d.)	50
10. Hittebarnet (5 h. 4 d.) . . .	50	77. En kopp té (6 h. 7 d.) . . .	50
11. Positivhataren (6 h. 2 d.) . .	50	78. Han reser för att roa sig (13 h. 7 d.)	50
14. Det otroliga (3 h. 3 d.) . . .	50	79. Den sällsynte ynglingen (2 h. 2 d.)	25
28. Ett resande teatersällskap (8 h. 1 d.)	50	80. Allas vår tant (6 h. 6 d.) . .	50
29. Den politiske kocken (4 h. 8 d.)	50	82. Den resande studenten (4 h. 2 d.)	50
30. Flickorna på Norr (7 h. 5 d.)	50	83. Den tankspridde (1 h.) . . .	25
34. Lilla apan (3 h. 2 d.)	25	84. Sanningsvännen (1 h.) . . .	25
37. Hin ondes gåfva (8 h. 4 d.)	50	85. Kalle Glader (1 h.)	25
38. Min vän löjtnanten (4 h. 4 d.)	50	86. En gammal gosse (7 h. 5 d.)	50
46. En midsonnarmarnatt i Dalarne (6 h. 3 d.)	50	87. En svartsjuk tok (3 h. 2 d.)	50
47. En natt i Falkenberg (2 h.)	50	88. Ett studentputs (5 h. 3 d.)	25
48. En god uppfostran (3 h. 4 d.)	50	89. Mamsell Garibaldi (3 h. 5 d.)	25
49. Aprilnarrit (2 h.)	50	90. Den svaga sidan (2 h. 2 d.)	50
50. För sent! (5 h.)	25	91. Ett äfventyr i Humlegården (6 h. 3 d.)	50
51. I Bohuslänska skärgården (4 h. 3 d.)	50	92. Bror Jonatan (10 h. 4 d.)	50
52. Kusinen eller studentäfventyret (8 h. 2 d.)	50	93. Riksdagsmannen (4 h. 2 d.)	25
53. Blekingsflickan (6 h. 3 d.) . .	50	95. På Hasselbacken (2 h. 1 d.)	25
54. Tiggarflickan (5 h. 5 d.) . . .	50	96. Frieri och förställning (4 h. 2 d.)	50
55. Den grå paletån (10 h. 4 d.)	50	99. Herre! var god tag bort er dotter! (4 h. 3 d.)	50
56. Lefve säfången! (7 h. 3 d.) . .	50	102. När man inte har möbler (6 h. 2 d.)	50
60. Huru tiden förändrar (5 h. 1 d.)	50	106. Sällhet på flaskor (4 h. 2 d.)	25
61. Mitt andra jag (5 h. 2 d.) . . .	50	107. Karl Sabelträff (6 h. 1 d.)	25
63. Hyresgäst och Husägare (4 h. 3 d.)	50	110. Malins korgar (1 d.)	25
66. Min hustru vill så ha det (6 h. 4 d.)	50	112. Aldrig för sent! (10 h. 6 d.)	75
68. En Bengalisk Tiger (2 h. 2 d.)	50	113. Två unga löjtnanter (6 h. 3 d.)	25
69. Blixt och Dunder (3 h. 2 d.)	50	114. "Han är inte svartsjuk!" (3 h. 1 d.)	25
70. Andra tider, andra seder (11 h. 6 d.)	50	115. Ulla skall på bal (3 h. 1 d.)	25
71. Tre för en (4 h. 3 d.)	50	118. Jag ber tusen gånger om förlåtelse (3 h. 3 d.) . . .	50
72. Bark, Park och Stark (4 h. 3 d.)	50	119. Vi äro alla lika (13 h. 7 d.)	50

N:o	Öre	N:o	Öre
120. En söndag på Amager (9 h. 3 d.)	50	198. Revolutionen i Drifbänken (1 h. 8 d.)	50
121. De bägge Pomadorna (4 h. 2 d.)	50	199. Öfverstens måg (5 h. 3 d.)	50
125. Studenthataren (3 h. 2 d.)	50	200. Sparlaksanlaxor (5 h. 3 d.)	50
126. Kärleken på sommarnöje (4 h. 2 d.)	25	201. Min ros i skogen (3 h. 2 d.)	50
127. Ett stockholmsgeni (4 h. 2 d.)	50	213. Också en förlofning (4 h. 3 d.)	50
128. Fattig på mynt (7 h. 2 d.)	50	214. Gnistan (1 h. 2 d.)	50
129. Ett frieri i Västergötland (7 h. 6 d.)	50	218. Mellan bjudningarna (2 h. 3 d.)	50
130. Grannarne (1 h. 1 d.)	25	220. "Förlåt mig!" (2 h. 1 d.)	60
132. Den olycklige älskaren (1 h.)	25	221. Svärfar (5 h. 7 d.)	1—
134. Studentens majnatt (1 h.)	25	222. En tvärvigg (3 h. 2 d.)	50
135. Mammass gosse (1 h.)	25	226. Pater-noster (3 h. 3 d.)	50
136. En komedi (4 h. 2 d.)	75	228. Småflickor (2 d.)	50
139. En öfverste i forna dagar (7 h. 1 d.)	50	229. Karl XV i hvardagslag (4 h. 2 d.)	35
140. Den gamle skådespelaren (1 h.)	25	230. Tillfälligheter (1 h. 2 d.)	35
141. Den gamla aktrisen (1 d.)	25	231. Surrogat (1 h. 1 d.)	35
142. Rosa och Rosita (4 h. 3 d.)	50	232. Provisoriskt (3 h. 1 d.)	35
143. Min tants planer (1 h. 3 d.)	50	233. Hon vill inte gifta sig (1 h. 1 d.)	35
144. Min son på Galejan (1 h.)	25	234. En middagsbjudning (1 h. 2 d.)	50
145. N:o 7 (6 h. 3 d.)	50	235. Sista hvarfvett (2 h. 1 d.)	50
149. Friarn kommer (4 h. 2 d.)	50	235. För nervösa fruar (2 h. 1 d.)	50
150. Maskeraden i vindskammar- ren (5 h. 3 d.)	50	237. En herre i svart frack (1 h.)	25
151. En liten berättelse utan namn (4 h. 2 d.)	50	238. Ett flöjtsolo (1 h.)	25
154. Under aftonsången (8 h. 3 d.)	25	239. Den kärleken (3 h. 3 d.)	1—
155. Korp-Kersti (10 h. 4 d.)	50	240. Moster Malvina (14 d.)	50
159. Ett äfventyr (6 h. 2 d.)	25	241. Familjelycka (2 h. 7 d.)	1—
160. De nygifta (2 h. 3 d.)	50	242. En afton på "Tre Byttor" (13 h. 4 d.)	50
161. Tillåt min fru (4 h. 3 d.)	50	256. Paulines beundrare (2 h. 3 d.)	50
162. På narri (3 h. 2 d.)	50	262. Veteranens jul (2 h. 1 d.)	35
163. En kommunist (2 h. 1 d.)	25	265. Hjärterdam (3 h. 1 d.)	50
164. Skäl och kärna (3 h. 2 d.)	50	266. För välgörande ändamål (2 h. 2 d.)	50
166. Två lustiga Turar (4 h. 2 d.)	50	267. Jag gifter mig med min dotter (3 h. 2 d.)	50
171. En spik i nyckelhålet (2 h. 1 d.)	25	268. Mellan fyra ögon (3 h. 2 d.)	50
172. Ett hem (2 h. 2 d.)	25	269. Civilklädd (4 h. 1 d.)	50
178. Den hvita halsduken (2 h. 1 d.)	50	270. Det ringer (2 h. 3 d.)	60
186. Nyårsnatten (4 h. 5 d.)	50	271. För tidigt (1 h. 1 d.)	50
187. En anonym kyss (3 h. 2 d.)	35	278. En trasslig härfva (1 h. 1 d.)	50
188. Lilla sångfågeln (3 h. 1 d.)	50	279. Hämnd (2 h. 3 d.)	75
190. Den sjätte (3 h. 2 d.)	25	281. På gamla dagar (3 h. 3 d.)	50
191. Familjen Trögelin (6 h. 4 d.)	60	285. Min hustru vill ha roligt (10 h. 4 d.)	75
192. Svensken i Paris (1 h. 6 d.)	30	286. Farmors och mormors kär- leksäfventyr (1 h. 2 d.)	50
193. Det skadar inte! (6 h. 4 d.)	50	301. Mig lurar du inte (4 h. 1 d.)	50
195. Salig Ferdinand (2 h. 3 d.)	35	324. I sista stund (1 h. 1 d.)	50
196. Il Bacio (6 h. 3 d.)	35	325. En musik-kur (1 h. 1 d.)	50
197. Majorens döttrar (7 h. 3 d.)	75	326. Porträttet (2 h. 2 d.)	50

PAMPHLET BINDER

Manufactured by
GAYLORD BROS. Inc.
Syracuse, N. Y.
Stockton, Calif.

